

Asia: VN/1364/2021

Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista yleisesti?

Strategia on hyvin ajan hermolla korostaessaan yhteyksiä kulttuuriperinnön ja kestävän kehityksen kanssa sekä nostaessaan esille kulttuuriperinnön ja hyvinvoinnin yhteyttä. Eri taiteen, tutkimuksen ja luovan toiminnan suuntauksien kannalta yleislinja voisi olla kattavampi ja sisältää erilaisia esimerkkejä, mitä toimintaa jo tehdään ja mistä voisi ottaa mallia.

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Kunnallisen kulttuuritoimen kannalta tavoitteet ja linjaukset ovat yhteneväisiä kuntastrategian ja kunnan kulttuuritoimea koskevan valtakunnallisen lainsäädännön kannalta. Kaikilla on oikeus päästä kulttuurin ja taiteen pariin sekä toteuttaa omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiään, sekä pitää huolta ympäristöstä ja pitää yllä sitä koskevaa kulttuuriperintöä. Oman kulttuuriperinnön toteuttaminen ei saa loukata toisia ja myös kulttuuriperintö voi myös muuttua eettisemmäksi ja tasa-arvoisemmaksi. Toimenpidelinjauksissa pitäisi olla enemmän kuuntelua eri osallisten tahojen suunnasta: strategia voi tukea kielivähemmistöjen mahdollisuuksia ja kehityssuuntaa ja kieliryhmien vuoropuhelua. Voidaan myös ottaa kulttuuriperinnöstä ekologisesti kestäviä malleja, jotka pystyvät kilpailemaan massakulttuurin kanssa ja tukemaan koskemattoman luonnon säilyttämistä ja siitä kumpuavaa hyvinvointia. Ihmisen ja luonnon yhteistoiminnasta, esimerkiksi vesistöjen äärellä ja vesistöjä kulkureittinä käyttäen, voisi nostaa strategiaan eläväksi esimerkiksi. Myös esimerkiksi paikalliset käsityötaidot kuten huonekalujen tai käyttöesineiden koristelu voisi esittää monialaisena, sekä taitoihin, koulutukseen että taiteisiin liittyvänä, liikkuvana ja kiertotaloutta noudattavana helposti ”maatuvana” kulttuuriperintönä, supertuotteena, johon Suomessa on osaavaa koulutusta yliopistotasolla asti.

Kommenttinne lukuun 5.1

Kulttuuriperintöön liittyvät jännitteet ovat usein tiedostamisen ja tiedon saavutettavuuden kysymyksiä - esimerkiksi ymmärrys intersektionaalisuudesta tai eläinten kivun kokemisesta voi olla hyvin vähäistä. Jännitteiden purkuun tarvitaan keskustelun lisäksi tiedon saavutettavuutta, tietoisuuden lisäämistä ja yleisesti empatiakykyä toisia kohtaan. Yhdenvertaisuuden ja kestävän

kehityksen periaatteita on soviteltava jännitteiden purkamisen yhteydessä; esimerkiksi maaseutua kehittäessä on panostettava tähän.

Kommenttinne lukuun 5.2

Kulttuuriperintötiedoilla ja –taidoilla vauhditetaan siirtymistä kohti ekologista kestävämpää elämäntapaa – tämä tulisi tapahtua kehittämistyössä jo aiemmin, ennen kuin paikallisia tai laajempia projekteja aloitetaan. Nykyisin on lupa aloittaa laajoja hankkeita, vaikka kulttuuriperintöön perustuvaa sivistystä ei olla otettu huomioon lainkaan tai suorastaan tuhotaan kulttuuriperintöä. Kulttuuriperintötiedolla täytyy olla rooli esimerkiksi käytännössä mieltiessä, mikä on tietyn vesistön tai metsän kohtalo – miten ihmiset ovat hyödyntäneet sitä tähän asti ja mikä olisi nykypäivän ja ylisukupolvisen kulttuuriin tapa jatkaa kestävästi

Kommenttinne lukuun 5.3

Suomen rooli innovatiivisena alueellisten kulttuuriperintöjen hyödyntäjänä voisi johtaa myös taloudellisesti kestäviin seurauksiin. Strategia voi jäädä irralliseksi, jos sillä ei ole yhtymäkohtia todelliseen fyysiseen maailmaan.

Kommenttinne lukuun 5.4

Kulttuuriperintö tukee alueiden kehitystä, kulttuuriin ja kulttuuriperintökohteisiin sijoittaminen tuo mukanaan vaikutuksia pitkälle tulevaisuuteen. Kulttuuriperinnön arvoja mittaamaan tulisi luoda erilaisia, pikahyödyntämiselle vastakkaisia mittareita tai tavoitteita, joille asetetaan päätöksenteossa painoarvoa.

Mikä on näkemyksenne strategian yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista?

-

Mahdolliset muut strategiaehdotusta koskevat huomionne.

-

Strategian valmistumisen jälkeen on tarkoitus laatia erillinen toimeenpanosuunnitelma. Pidättekö tätä tärkeänä? Jos kyllä, niin miksi?

Kyllä, koska ilman toimeenpanosuunnitelmaa on vaikeampi vedota eri päätöksentekotilanteissa yleisemmällä tasolla olevaan strategiaan. Toimeenpanosuunnitelmaan pitää saada sitoumus resurssien panostamiseen ja erilaisia palkitsemismenetelmiä, kulttuuriperintöarvojen itseisarvojen omaksumisen, tiedotuksen ja pedagogisen työn lisäksi.

Millaisia osallistamisen tapoja haluaisitte toimeenpanosuunnitelman laatimisessa käytettävän?

-

Millaisena näkisitte oman tai edustamanne tahon roolin strategian toimeenpanossa?

-

Prittinen Tiina
Mustasaaren kunta - Kulttuuri